

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Bécsben: Oppelék Alajosnál (Wollzeile 22.)
 „ Haasenstein és Voglernél (Neuer-

Az előző beszédre Medgyes első képviselője (Lindner) válaszolt, hangsúlyozván, hogy ő magát nem csak a Király-föld egyik képviselőjének, hanem alkotmányos magyar polgárnak is tekinti. Szónok örömmel reflectál a százsz ispan beszédnek azon passzusára, mely szerint az egyetem jelen szervezetlen szervezetében valyszínlug ez utalt tartja utolsó gyűlését, s az egyetem feledve az ed-

diגי főltekénykedést válllvetve fogja az egész haza fejlődését munkálni.

Az igazoló bizottság megválasztása s az elnök egy indítványa (az ügyrendre vonatkozólag) rekeszté be ez első ülést.

A második ülésben Brennerberg F. tett jelentést az igazoló-bizottság munkálkodásáról. Valamennyi követ igazoltatott dr. Tincu Ábrahám kivételével, ki Szászváros-szék részéről harmadszori szavazás után küldetett, az előbbi szavazások általános többséget nem adván. Versenyvárosa, Vlădu Sándor, azonban folyamodott az egyetemhez, hogy a második szavazáskor ő kapván a több szavazatot: ő igazoltassék, miután a második szavazáskor az id. vál. szabályzatok szerint csakugyan a viszonylagos többség is elégséges; indítványoztatott Vlădu igazolása is. A vita eredménye az lőn, hogy a választó-kerület főlşólítottatik új választás keresztülvitelére.

A comes említett indítványára határozatba megy, hogy új ügyrend ezúttal nem dolgoztatik ki, hanem a régi fogadtatik el ezúttal is, némi módosításokkal.

Három képviselő sürgősségi indítványa, melyszerint egy 9 tagu bizottság küldessék ki javaslat kidolgozása végett a mnnicipialis szervezetre vonatkozólag, a közelebbi gyűlésre tűzetik ki.

A jövő ülés tárgysorozatának megállapításával a gyűlés eloszlik.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, január 13 1871.

(i. x.) Elnök: Somsich Pál d. e. 1/11 órakor megnyitja az ülést.

Napirend: A központi bizottság jelentése. A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesített.

Győrffy Gyula, a közp. bizottság előadója az ujonczozási t. javaslat feletti bizottsági jelentést mutatja be, a melylyel e bizottság a t. javaslatot a részletes vita alapjául elfogadni ajánlja; a részletes vitánál azonban, a címre nézve ily módu módosítást ajánl: „Törvényjavaslat a magyar hadsereg- és magyar tengerészethez 1870. évre megajánlott ujonczokról.”

Királyi Pál a kisebbség véleményét nyújtja be, mely az eredeti szövegezést, mely szerint a „magyar hadsereg” szó helyett „sorcsapatok” használtassék — kívánja megtartani.

Elnök figyelmezteti a házat, hogy a gazdasági bizottság azon jelentését, melyben ez egy új országház felépítését javasolja, kellő figyelembe sziveskedjék venni; mert a mostani ház, mely ideiglenesen 6 év tartamra építetett, már most napról napra annyira avul, hogy a folyamatos javítások évenként 10,000 frtba kerülnek. — Kéri tehát e bizottsági jelentést eleve is a pénzügyi bizottsághoz utasítani.

A ház elfogadja ezt.

Gr. Andrassy Gyula miniszterelnök, Kiss János a pesti ujonczozás miatti interpellációjára felelvén, kinyilatkoztatja: hogy a kormány ez irányban csak is az előkészítő munkákat rendel el, s így a főváros hatósága is csak ezeket, — és nem a tényleges sorozást fogantatandja, — így tehát valószínű, hogy az interpelláló tévesen értesült.

Kiss János, hajlandó az egész hatósági eljárást tévedésen alapulónak tekinteni, s így a ministeri válaszzal meg van elégedve.

A ház tudomásul veszi ezt.

A legközelebbi ülés jövő hétfőn d. e. 10 órakor lesz. —

KÜLFÖLD.

(s) Chanzy Le-Mans melletti veresége f. hó 10 és 11-én, mint a legújabb távirati tudósításokból feltűnik, nem oly kétségbeesetten teljes, mint ezt a hír első benyomása alátámasztja.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

I. ds. gr. Teleki Domokos elnöki beszéde a maros-vásárhelyi Gecse-ünnepélyen.

Tisztelt nagygyűlés!

Egy magasztos ünnepély megülésére gyűltünk ide. Feladatunk az, hogy egy rég elhunyt nagyérdemű hazánk fia emlékét megtiszteljük; akarattját, mely e tanoda, e város és egész hazánk javára oly sok üdvöset foglal magában, végrehajtsuk.

Tiszteletünk tárgya, ünnepélyünk hőse: szárazajtai Gecse Dániel.

A múlt század 63-dik évében született ő. Születésének körülményei igénytelenek, ridegek, elmondhatom mostohák voltak. E mulasztásait azonban a gondviselés gazdagon kárpótolta, midőn ritka észtehetséggel, nemes szívvel, kellemes és megnyerő külsővel ruházta fel őt.

Zsenge gyermekorban e tanoda*) polgárai közé lépett, s félbeszakítás nélkül itt folytatta, s végezte bé gyermek-sége és ifjúsága első kiképzését, miközben jeles észtehetsége, dicséretes szorgalma, sikeres tanulása, kellemes és megnyerő társalgási modora által nemcsak tanuló társainak és az egész iskolai fiatalságnak szeretetét és becsültését, de egyszersmind tanítóinak szíves indulatját megnyerte.

1791-ben az alsóbb osztályok legfelsőbbikében kőztanító volt.

*) T. i. n. m. - áskrhelyi.

mása alatt gondoltuk, s mint ezt egy londoni távsürgöny jelzé; és pedig annyival inkább nem adhatunk teljes hitelt a londoni távsürgönynek, mivel Chanzynek egy egész hadteste, egy lovassági és gyalogsági hadosztálya nem is vett részt az ütközetben. Hogy azonban e két napi ütközet érzékeny csapást mért a francia hadseregre, főleg pedig, hogy Chanzy Páris fölmentésére többé nem is gondolhat: ezen többé alig kételkedhetünk.

Bourbaki 9-i villersexeli győzelme, melyet a porosz hadvezénylet szintén magának akart vindikálni, kétségbevonhatlan s kevésbé fenyegető a poroszokra nézt. Nerver, ki az ellene nyomuló Bourbaki elől egész Vesaulig menekült, hogy erejét összeszedje, f. hó 9-én a Dijonból Belfort felé nyomuló Bourbakinak az Oignon és Scey folyók egyesülésénél fekvő Villersxel városkánál utját állotta. Azonban, — mint már tudjuk, — Bourbaki által az egész városból, hová a poroszok estére kelve vonultak, noha, — amint látszik, — francziák nem központosították is minden erejüket, s habár a poroszoknak sokkal erősebb posztójuk volt, egészen kiverettek s reggelre minden ellenséges csapat vagy kivonult Villersxelből, vagy megadta magát. Hogy mi történt másnap (jan. 10-én), ezt a francia hiv. sürgönyből nem tudhatjuk meg. Ugy látszik, Bourbaki nem tudta vagy nem akarta a lehetőleg kizsákmányolni diadalmát. Mert ez esetben vagy Belfort fölmentésére kellett volna sietnie, vagy az ellenséget üldözni s a segéd csapatokkal való egyesüléstől elvágni. Pedig ha valaha, úgy most volna égetően szükséges a kettőztetett gyorsasággal Párisnak mind erősebb és erősebb bombáztatása egy felől, másfelől Chanzy le-mansi veretése, minél fogva ez oldalról alig várhatni már valamit: mindez a keleti hadsereget jelöli meg olyan gyanánt, mint a melytől Páris felmentése tekintetében még valamit remélhetni.

Páris bombáztatására vonatkozólag közlendőnek találunk a „Frankf. Ztg.”-nak egy jan. 3-ról Párisból kelt leveléből a következő részleteket,

„A poroszok időlegesen szünetet tartanak a gránát-lövedékekkel, melyekkel ellepték a keleti oldalon levő állásaikat. Tegnapi arra szorítottak, hogy minden órában öt-hat gránátot irányozzanak ugyanazon egy pontra, azaz a gránátok többnyire a Rosny-erődbe hullottak vagy a Noisy-erőd megett levő földmunkálatokba. Ugyanakkor azonban tettek néhány lövést a Drancy és Bobigny mellett föllállított ütegek ellen is, mindazonáltal legnagyobb erőfeszítéseiket a Nogent-erőd ellen irányozták, melyet legalább is 600 gránáttal borítottak el. Az okozott kár nagyon jelentékeny, egyik barátom állítása szerint, ki önkényes nemzetőri tüzér, s a Nogent-erőd őrségéhez tartozik, csak egy katona sebesített meg.”

Párisban a barakok, melyek a mozgórörök lakhelyeül építették a legszélsőbb boulevard-okon, lerontattak s az előőrsökhöz vitetnek, hogy a katonák azokban magukat a nagy hideg ellen védelmezhessek. Általában most igen erős hideg uralkodik, s az aránylag nagy hideg, a nélkülözések és az ostrom erőfeszítései az egészségállapot roszra fordultak idézték elő a városban, úgy, hogy a különféle betegségek által igen nagyra emelkedett a halálozási szám.

„Az arab lázongásra nézve az. „A. A. Ztg.” egy Konstantinápolyból f. hó 7-ről kelt sürgönye jelenti, hogy a porta hadai s a felkelők között már volt egy ütközet Irakban Suleimanie-nál, melyben nagy veszteséget szenvedtek állítólag a török seregek.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, jan. 16. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: jan. 16. 10 ó. 40 p. d. e.

Berlini távirat szerint e hó 14-dikén éjjel a párisi őrség heves kirohanásokat tőn Lebourget, Meudon, Clamart ellen, azonban visszavetett. A francziák a keleti részeken új sánczmunkálatokat készítenek. A bombázás még eddig kevés kárt tőn.

Az orvosi pályára érezvén legtöbb hajlamot, e vágyának csak azáltal tehetett eleget, hogy az akkori idők ép oly jellemző, mint szépszokása szerint a helyvéthitűek 3 főtanodájában közvizsgákat tett, s a szigorlatok dicséretes kiállása után a mltszs. főegyháztanács ajánlatával felkészülve, előkelőbb és vagyonosabb hitsorsosait fölkereste. Az ezuton eszközölt segély és ugocsavármegyei főispán s koronaőr gróf Teleki József folytonos pártfogása képesítette őt arra, hogy a pesti egyetemen hat éven át az orvosi tanfolyamot hallgassa, melynek dicséretes végeztével 1798-ban orvostudorrá avattatott fel.

Ez időben Dánielünk azon ifju képét tünteti fel előttünk, ki nem elégszik meg azzal, hogy a hajlam szerint választott és dicséretesen előkészített pálya kezdetén állandó hatáskört válasszon magának, de nemes vágya abban keresi elégtételét, hogy a maga előtt feltárt tág tért járja be, kutassa át, hogy minél többet tegyen és ismerjen, s ezáltal gazdagítsa ösmerteit, szerezzen tapasztalatnak több oldalúságot, eddize tetterejét és szorgalmát.

E nemes vágytól indítatva, 1799-ben előbb Bécsbe utazott, s onnan 1800-ban Olaszhonba menván, az ottan állomásozó osztrák császári seregnél katonarorvosi állomást vállalt; miközben veszélyes kórodalázt kapván, nemes buzgalmának csaknem áldozatul esett.

Olaszthonból visszatérve állandóbb tartozkodását e város kebelében választotta, a nélkül azonban, hogy különféle ép oly dicséretes, mint tanulságos vállalkozásaival felhagyott volna.

1807-ben Hunyadmegyében veszedelmes epidémia dühöngött, melynek az ottani megyei főorvos és sebész is

Bordeauxi távirat szerint Bourbaki meg-szállta Vesoul; innen Luret felé előrenyomul. Faidherbe előcsapatai megszállták Bapaumet, serge folyton erősítésekert nyer. Chanzy nyugatra vonul. A védelmi kormány újabb 750 milliónyi kölcsönt vesz föl. A terjesztett békehirek hamisak.

Táviratok.

Nagy-Szeben, jan. 14. A szász nemzeti egyetemen az új szászok képezik a többséget. A municipalis kérdésben a 9-es bizottság ma választatott meg.

London, jan. 13. A conferentia első ülése kedden, e hó 17-én déli egy órára van kitűzve.

Brüssel, jan. 14. Lilleből érkezett hírek szerint Bapaume előtt a francziák folytonosan kedvező szerencsével harcolnak. A „Nord”-nak egy párisi léggömb-levelezője jelenti: A kormány, ha Páris 4 hét lefolyta alatt az ostrom alól fel nem mentetik, becsületes feltételek mellett kapitulálni szándékozik, s a háboru folytatását a provinciákra hagyja.

Brüssel, jan. 14. A „Journ. de Bruxell.” bordeauxi levelezője jelenti: egy nagy békepártnak Párisban és kívül vezért keresnek. A párisi kormány egy meghatalmazványt küldött át, egy másfél milliónyi kölcsön felvételére a külföldön.

Brüssel, jan. 13. A hírlapokban ma közlött párisi léghajó-hírek mindnyájan reménytelenséget árulnak el. Az „Echo du Parlament” egy levelet hoz Molinaritól, a „Journal des Debats” vezérszerkesztőjétől, melyet egy brüsseli barátjához intézett, s melyben ez áll: „Végre a végnek elején vagyunk! Az illúsiók eltűntek! Mihelyt élelmi szereink megfogyatkoznak, kapitulálnunk kell. A lakosság — fájdalom — ezt elhinni még mindig nem akarja. Vagy a poroszok által fogunk bombáztatni, vagy a vörösek által guillotiniztatni. Mily vigasztalás!”

London, jan. 14. Austria és a porta követei kijelentették lord Granville előtt, hogy kormányaik a conferentia kérdésében teljesen egyetértenek.

Genf, jan. 14. A hiven republikanus „Journ. de Genève” egy levelezője Bordeauxból f. hó 9-ről borzasztó képet nyújt a védelmi kormány pénz-szükségéről. Cuvier, miután a kormány által a Banque de France-nak tett föltételeknek ellenszolgált, lemondásra kényszerített. Helyét mint követ, O'Guin foglalta el, ki a kormánytól meghatalmazást hozott magával egy másfél milliárdnyi kölcsön fölvételére a külföldön. A kormány felhívása az adók előre fizetése iránt eredménytelennek bizonyult.

Versailles, jan. 13. Károly Frigyes fhg. jelenti Le Mans-ból: Az ellenség hadosztályaink által üldöztetve, részint Alencon, részint Laval felé vonul vissza. Csapán Chanzy hadseregéből a jan. 6-ától egész 12-éig folyvást tartó csatározásokban 10,000 ép fogoly esett hatalmunkba. A második hadsereg ezenkívül 12 ágyut illetőleg mitrailleuset, 6 mozdonyt és 200 vasuti kocsit zsákmányolt.

NAPI HIREK.

— Gróf Mikó Imre ur ő nmlga 100, leánya, Anna, pedig 50 frtot irtak alá a tordai népnevelési egylet egy

áldozatul estek; a kir. főgazgató tanács megbízásából Gecse Dániel ment oda, hogy a veszedelmes ragály pusztításait mérsékelje, megszüntesse.

1809-ben a francia háboru aggasztó fordulata Erdély ifjait is fegyverre szólította. A fölkelő hadsereg tábori főorvosa Gecse Dániel volt.

1813-ban a szomszéd Oláhország több vidékein a miriggyész kiűtött. A kir. főkormánysszék akkori országos főorvos Pataki Sámuel és segédeül Gecse Dánielt Brassóba küldötte a szükséges egészségügyi intézkedések megtételére; s hogy a veszélyes ragály terjedése az ország határain feltartóztassék: 1814-ben hasonló minőségben Fogarasba küldetett Gecse Dániel.

Felemlített minden küldetéseiben ép oly orvosi kitűnő szakismeretet és ügyességet, mint lelkiösmeretes s sikeres buzgalmat tanusított.

Fogarashól 1815-ben visszatérve Dánielünk, állandóan e város kebelében telepedett le, s 1817-ben városi főorvossá, s a helybeli kóroda másod orvosává lett.

E város kebelében kétségkívül többen élnek, s talán e terem látogatói közt is vannak, kik ez időben Gecse Dánielre és nyilvános életére emlékeznek. A város lakóinak minden osztály és rangkülönbség nélkül egyik legkedveltebb orvosa volt. A kunyhó lakói nemcsak lelkiismeretes orvosukat, de olykor nemes szívű jöltévőjüket találták föl benne. A legfelsőbb körök mivel társaságának szívesen látott résztvevője, s a mivel társalgásnak ép oly kellemes, mint szelleműs tényezője volt.

Ez időben fogamzott meg elméjében „ember szereteti intézetének” eszméje.

(Folytatása következik.)

gyűjtővére. A nemes adomány, a jótékonyaságról ismert gróftól ennél áldásosabb célra nem is lett volna fordítható s hisszük, a szép kezdemény méltó követésre fog találni, miután, mint halljuk, a gyűjtőiv tartója, Nagy Ferenc tanár, más jövedőket is megkeresünkban.

— **Hivatalos.** A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter a dévai állami tanítóképzőnél a vallás- és erkölcsstan tanításával az illető egyházi hatóság ajánlatára Papp Dániel dévai r. kath. helyettes plébánost, Bartha Lajos reform. lelkészt, és Papiri János ugyanottani gör. keleti vallásu esperest bízta meg; és a székely-kereszturi állami tanítóképzőnél, az illető egyházi hatóságok ajánlatára Bálint Lászlót a róm. kath., Karácson István az ev. ref., és Marosi Gergely az unit. vallásu növendékek hit- és erkölcsstan tanításával megbízta.

— **Felhívári ur** a következő napokra játék-rendet állapított meg s hirdetett ki előleges jelentésében. A játék-rend imez: jan. 16 a koresolyások bucsufeléléteül és jutalmául „Zuavok” (először); 17-én Forestier Pál (először); 18-án Cerasa fölételeül és Darai Karolina jutalmára: „Trovbadour”; igéri továbbá, hogy legközelebb színre kerül: „Utazás Chinába” operette, és „Shakspere Vilmos” dráma; jövő hó közepén: „Faust” (az opera), jan. 24-én pedig az utolsó színházi álarozos bál. Ezek az ígéretek. Reméljük és ohajtjuk is, hogy ne legyen pusztá ígérret, hanem beváltott szó. Egyáltalán nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy rendszeresítessék a műsor megállapítás és megtartás, a mint az minden jóra való színháznál történik. Viszont nem hagyhatjuk megróvás nélkül, hogy „Hinkó” ez éremlygős rémdráma, az ide színiidényben már másodizben került színre mult vasárnap.

— **B. Egloffstein Amália**, mint szerkesztő és Illésy Györgyné, mint főmunkatárs, előfizetést hirdetnek febr. elejétől kezdve megindítandó Nő k lapj a című hetilapra mely a női munkaképesítés és munka folszabadtatás ügyének lesz közlönye. Tapintatos munkálkodással sok és jó eredményt vívhatni ki e téren, kivált nálunk, hol e munkakör eddig majdnem egészen parlagon hevert. Az előfizetési pénzek — febr.-decz. 5 frt 50 kr; febr.-jun. 2 frt 50 kr és febr.-márcz. 1 frt — a kiadóhoz, Heckenast Gusztávhoz intézendők. Ajánljuk az illetők figyelmében.

— **Orvosság, a mely Kolozsvárt is volna alkalmazandó.** A „Reform”-ban a következő esetet olvassuk: Különös eset fordult elő a pest-városi kapitányságnál. Egy ur másfél óráig kocsikáztatván magát egyik fiákerrel, midőn kiszállott, azzal fizette ki a bérkocsist, hogy „quitték vagyunk”. A bérkocsis a kapitánysághoz vitte az urat, ki e célra beült a kocsiába. A kapitányságnál elbeszélte, hogy a bérkocsis Sylveszter estején 10 frtot zsarolt ki tőle egy óráért, most így akart kárpótlást venni. A bérkocsis a nem várt fordulatra elnémt a kapitányság arra ítélte, hogy még három forintot fizessen vissza. A bérkocsis hosszú arczczal vonta ki tárczáját, de az ur ugyelelkű volt s az erkölcsi elégtétellel beérte.

— **Gróf Apponyi Györgyöt** súlyos csapás érte; neje gr. Apponyi Julia ugyanis tegnapelőtt reggeli 6 órakor meghalt.

— **József főherczeg** tegnap érkezett meg Koburg herczeg birtokáról, hol nagy vadászatok folytak. Sógoraival együtt egy-két napot fog ismét Budán tölteni, s a jövő héten Alsuthra utaz újabb vadászatokra; az alsuthi vadászatokban az uralkodó-család egy-két tagja s a honvéd főtisztek közül néhányan vesznek részt.

— **A cs. és kir. katonai főparancsnokság** közelébb egy napiparancsot adott ki, hogy a fővárosban időző tisztek 24 órai tartozkodásuk után azonnal jelentkezzenek a fő- és a kerületi parancsnoknál.

— **Az erdélyi utak** elhanyagolt állapota fölött általános a panasza. A „Kronst. Zeitung” szerint egy hét alatt a Szebenből induló postakocsikon tizenegy rud tört el, másféle apróbb károk pedig naponként fordulnak elő.

— **A szegedi vízvédelmi bizottmány** vasárnap tartott ülésében állandó ülésezését, valamint a töltési munkálatokat is megszüntette; egyúttal azonban felhívta a tanácsot utasítsa a töltésezési bizottmányt, hogy a várost közvetlenül érintő tiszapartnak a legmagasb vizállás fölött 3' magasra leendő föltöltését haladéktalanul fogantatba vegye.

— **A „Kolozsvári Kör”** bárendező bizottsága sajnosan tapasztalván, hogy a városban szétküldött meghívóinak nagy része a kihordó hanyagsága folytán nem jutott kézhez, felkéri mindazokat, kik igényelt meghívójukat meg nem kapták, hogy délutáni 2 és 3 óra közt a „Kör” titkári irodájában (Rhédyei ház, első emelet) jelentkezzenek.

— **A Mátyás Ernő** által lapunk újví tárczájában indítványozott Toldy-jubilaeum nem hangzott el a pusztában. A főváros lapjaiban és Magyarországon derék ifjúságánál viszhangot keltett. A tetteleges kezdeményezés érdeme a pozsonyi gymnasium önképző körét illeti, mely Toldy Ferenc 50 éves irodalmi pályájának megülsére 7 arany pályadíjt tűzött ki a következő kérdésekre: 1) Toldy Ferenc irodalmi beszédeinek szépirodalmi méltatása 2) A tudomány fénykora Mátyás alatt. 3) A fejlődés mily fokain halad át az ember, míg tiszta öntudatra emelkedik. 4) Szükséges-e a költőnek lélektani tudomány. 5) Dolgoztassák át Farkas Mihály Ludas Matyija elbeszélő modorban. 6) Készíttessék egy önálló becsű ballada vagy legenda.

— **Mikor az emberek nem értik egymás nyelvét.** Egy sebesült porosz tisztet meg kellett pióczáztatni. A porosz orvos elmegy a gyógyszerháza pióczáért, de nem tudván hogy hívják ezen állatot francziául, körül akarta írni, mondván: „Monsieur, n'avez-vous pas — j'en ne sais pas comment dire — des-des petites bêtes noires noires qui tirent le sang?” (Uram, nincs önnél olyan izé, nem tudom, hogy hívják, olyan apró fekete állat, mely vért szí.) „Ah, monsieur, vous demandez das puies?” (Ah, uram ön balhát keres?) volt a válasz s az orvos e történetekéért hirnővre tett szert.

— **Hollán Ernő** honvédelmi ministeriumi államtitkár több nap óta beteg lévén, az államtitkári teendőket ideiglenesen Szende Béla ministeri tanácsos végzi.

— **Öngyilkosság.** Néha az öngyilkosságok a légben fekszenek. Lehetetlen ezt nem hinnünk, midőn tegnap két rendbeli öngyilkosságról kellett megemlékeznünk. Egy czipészlegény tegnap gyufákról leszedett phosphorral mérgezte meg magát. Ámbár azonnal orvos hivatott, mégis kevés remény van életéhez.

— **Vasuti bál.** Január 14-én tartatott meg a vasuti indóházban a helybeli állomás hivatalnokai által rendezett táncszüveg. Az indóház ezen alkalommal egészen ünnepies színt öltött. A nagy csarnokban melegví növények és virágok helyeztetek el. A folyók szőnyegekkel voltak kirakva. Az első osztályú váróterem hölgy-ruhátár gyanánt szolgált, míg a férfiak a második osztályban tettek le felöltőiket. A harmadosztályú váróterem pedig tánczteremmé alakították át és pedig oly fényesen, hogy két előkelőbb testvére irigy szemmel nézhetett pompájára. De nem csoda, azon parquet, mely rendszeren csak a bagaria csizma és bocskor által suroltatik, ez alkalommal fény-mázás s atlasz cipőkben gyönyörködhetett; ott, hol egész éven át csak kopott viselet szerepel, ma diszes toilették tündököltek; mert meg kell vallanunk: a vasuti uraknak sikerült e termet zsufolásig betölteni. A mulatság nagyon kedélyesen folyt és Kolozsvár tanuságát is merithet magának belőle; mert hiányzott belőle az, a mi báljainkat mód fölött drágítja — a nagy luxus. Azaz bocsánat! A vendégek itt is csak oly fényvel léptek föl, mint azt a városban rendszeren tenni szokták, de a házi asszonyok nagyon is utánzó példát adtak, midőn csinosan bár, de egyszerűen öltöztek; azt mondhatnók, szántszándékosan kerültek a fényűzés. Vajha e példa ragadós volna! Meddig tartott a mulatság, azt nem tudjuk, mivel távoztunkkor (reggel 3 órakor) a jó kedv még mindig emelkedőben volt. — Kötelességünknek tartjuk még megemlíteni, hogy a konyha és pincze is a legjobban volt gondozva, helyi viszonyainkhoz mérve.

— **Bélyegek Japán számára.** Az indirekt adó bélyeg alakjában Japánban is alkalmaztatik; erre mutat a japáni mikádó egy intézkedése. Ugyanis Engel bécsi könyomdájában a japáni kormány előlegesen 100 millió bélyegret rendelt meg. Ez a legelső egyenes üzleti összeköttetés Japánnal. Mint hírlík, posztó szállítás végett is folynak alkudozások.

— **Tisztek kinevezése.** A honvéd lovasság és gyalogság számára kinevezendő szabadságot állományu tisztek névjegyzéke a Felsége elé terjesztetett.

— **Az első „vételkés.”** A prágai esküdtészek jan. 12-én mondotta ki az első vétkest. Ez magán-panaszról történt és bécsi lapok szerint csak azért, mert a vádlott német, a vádló pedig cseh volt.

— **Sajtóper.** A „Szabad Magyarország” című hetilap a királyi ügyek igazgatója által sajtóperbe fogatott.

— **Tur és Hunyad** vasúti állomások közt, a vonaton egy marha-kereskedő tegnapelőtt, ismeretlen úti társai által meggyilkoltatott és a vagon ablakán holtteste kidobott, 110 szarvasmarha nála lévő ára elraboltatván. A tettesek erőlyesen nyomoztatnak.

— **Jákobi színházi karmesterünk** jutalomjátéka most már biztosan január 23-án lesz. Weiszbach Jeannett kisasszony, mint már említettük, a Zsidónő czimű szerepében mint műkedvelő lép föl s egy halljuk, művel, tekintetében sokat ígér; legalább azok, kik őt a színházi próbán hallották, teljes elragadtatással beszélnek hangjának terjedelméről s énekéről.

— **Az eddiginél olesőbb és czélszerűbb ruházat** a katonaság számára. A honvédelmi ministerium egy bizottságot küldött ki, mely f. hó 28-án fogja megvizsgálni a Stern Manó debreczeni lakós által benyújtandó ruhaneműket; nevezetesen bakancsot, csizmát, nadrágot, köpenyt és kalapot, melyek, mint halljuk, czélszerűbbek és olesóbban állíthatók ki, mint a jelenleg használatban levők.

— **A Metznél vívott csata** alkalmával egy danczigi születésű porosz tiszt a francziák által elfogatván, bizonyos előkelő özvegy házába szállósztatott, a szívelyes fogadtatás az asszony részéről, és azon bánásmód, melyben részesült — élete viszontagságait vele elfeledteték s lassanként kezdé magát egészen otthonosnak érezni, de nem így volt ez urnője részéről, ki napról-napra szomorubbá vált; midőn a tiszt jó háziasszonyát faggatta, hogy bánatának okát vele közölje, azt nyerte válaszul, hogy neki is van egy fia ki a francia hadseregben szintén tisztí rangot visel, — azonban a poroszok által elfogatván Danzigba hurezoztatott, s azóta felőle semmi hírt sem hallott. Ezen nyilatkozat után a tiszt urnőjének megígéré, hogy iparkodni fog fia érdekében valami bizonyosat megtdni, a mi neki annyival is inkább sikerülhet, miután ő maga is Danzigb' való. A tiszt rögtön haza irt, s pár nap mulva atyjától oly tartalmu levelet kapott, hogy a kérdéses egyén az ő házában van, jól érzi magát, s őt úgy tekintik, mintha családúkhöz tartoznék. Ezen hír után a háziasszony régi jó kedvét ismét visszanyeré.

— **III. Napoleon és a párisi ballett.** Wilhelmshöhe jelenlegi foglya — mikor még szemöldöke mozdulatlanlste mindenki — az operaszínházban nagy megbotránkozásal látta, hogy a ballett a katonák hódítási folytán rút és elcsenevészedett. „Pfuj! kiáltott a császár, mily gyalázat! honnan jönnek e nők? Rögtön új ballett-kart kell szervezni” De ez nem ment olyan könnyen, hanem hát a parancs ki volt adva. Összeszerettek tehát mindenhonnan nyulánk és csinos leányt; hogy ki, vagy mi volt, az nem tartozott a dologhoz, csak valódi grandes leányok legyenek. Mozdulataik ügyetlensége előbb neveltetett, később fölismeretlén, nagy zaj és kacagás közt neveiket kiáltozták. De megjelent itt-ott egy rendőr, s a ballett tovább tipegett-topogott. — Így ir az „Ellenőr”; csak hogy a dolog nem éppen így van. Az egészben csak annyi igaz, hogy ilyen eset csakugyan előfordult, hanem nem III. Napoleon idejében; mert az akkor történt, midőn I. Napoleon egy hadjáratából (melyikből azt e pillanatban az újdonsz nem tudja) Párisba visszatért. Különben azon érdekes episód Haus Wachenhusen „Die Frauen des Kaiserreiches” című munkájából olvasható.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyesek.

— **Kolozsvár** ugynevevett piaci vámja hasznóbérlését a napokban árverezték, s miután a vámok egynevénye fölemeltetett, az eddigi 25,000 frtról 42,042 frt 42 krra lett felverve. Ez alkalommal másodsor történik, hogy az árverezés befejezése után még ofert nyújtatott be, még pedig most 45,000 frttal, mi három év alatt 9000 frt veszteség a városra. Ohajtandó lenne, hogy városi nagyobb javaink árverezése az első napon ezután ne veressék le, hogy azon kiegyezéseknek, melyeknek közjavaink hasznóbérlése ki van téve, nagyobb korlátok közé szoríttassék.

— **Azon áruszállítványokról**, melyek a vasúton érkező városunkba, kormányi engedéllyel kövezetvám fog szedetni, mi mázsánként 1, 1/2, 1/4 krra szabott tarifa szerint vétetik, az áru gyártott vagy nyers minősége szerint.

— **Egy röpirat** jelent meg „Offene Wunden Oesterr.-Ungarischer Volkswirtschaft” czim alatt, mely egy osztrák-magyar kereskedői gyűlés összehívását hangoztatja, s az ottan tárgyalandókhoz adalékul kíván szolgálni.

— **Torda városában** a heti vásárok szombaton szoktak tartatni, s e miatt Torda a zsidók előtt nem volt keresett pont. Most a helybeli és vidéki zsidók a tárgyhoz azon folyamodással járultak, hogy a vásárt tegyék át másnapra, mi természetesen meg lett tagadva. Azonban lehetne mégis úgy segíteni, ha a város egy héten készer tartana heti vásárt, ha t. i. hiszi, hogy az orthodox zsidók egy ily vásárt fenn bírnak tartani.

— **Fogarason** előlegező egylet alakult, alapszabályait a kormány f. hó 6-ról erősítette meg.

— **A régebb kiűtött marhavész csilapult.** Hivatalos jelentések szerint Oláhországban megszűnt, Hunyadmegyében is dec végével csak 6 db marha maradt ápolás alatt.

(H. S.) A suezai csatornáról november második felében érkezett tudósítások — melyeknek valósága felett kétkedni ohajt nánk — meglehetősen kedvezőtlenül hangzanak. A közelebbi hónapok alatt uralkodott viharok a kész csatornának homokfuvatagok általi eltörésozását oly nagy mértékben eszközölték, miszerint újra nehéz kételyek merültek fel, ha nem is a felett, hogy e világforgalmi csatorna folytonos kotrási munkák segélyével a közlekedés számára nyitva tartható lehet-e? hanem, hogy ily soha meg nem szűnő, költséges gépmunka mellett egyáltalában jövedelmező vállalat leend-e az?

A romániai vasuti kötvények kamatai iránt most Stroussberg és a romániai kormány együttesen nyilatkoznak. Stroussberg tudatja, hogy differenciái vannak a kormányval de ha ezeket egyhamar ki nem egyenlíthetné, márczius 31-én okvetlenül kifizeti a januári szelvényt; a kormány pedig azt jelenti, hogy eshetőleg teljesíteni fogja a garancia által rárótt kötelességeket. A kötvénybirtokosok tehát a három havi halasztáson kívül más kárt nem szenvednek.

A francia államadósság kamatai a háboru súlyos áldozatai dacára is pontosan fizettetnek; az ideiglenes kormány rendelkezett, hogy a lejárt kamatok mindenhol folyóvá tétessenek s ez nem kevésbé fogja emelni Franciaország pénzügyi hitelét.

Új részvénytársulatok. A kereskedelmi miniszter által újabbban helybenhagyattak: a pozsonyi temetkezési részvénytársaság, a nagybecskerek téglamű- és építő társaság és a bakabányai városi segélyegylet alapszabályai.

Vámügy. A pénzügyminiszterium egy körrendelete tudatja, hogy az osztrák pénzügyminiszter értesítése szerint a cs. kir. szabadalmazott osztrák államvaspályatársulat új központi pályaudvarán Bécsben, a bécsi cs. kir. fővámhivatalnak kirendeltsége állíttatott föl, mely kirendeltség első osztályú fővámhivatal illetőségével ruházottatott föl, valamint a vasuti forgalom számára szabályozott meg rövidített vámeljárásra (bemondó eljárásra) is följogosíttatott. Ezen kirendeltség a forgalomnak az államvaspályatársulat új vasutvonalának megnyitása napjától kezdve lép életbe.

A körösvölgyi (szeged-tordai) vasut érdekében Aczél Péter a vasuti társulat nevében felhívást intéz az érdekelte közönséghez. A vállalat — ugymond — csak úgy vezethet eredményre, ha a költségek egy harmada biztosítva lesz. Ennek folytán az anyagoknak részvényekért való felajánlására, ugy a részvények aláírására szolgáló ívek a birtokosoknak megküldetnek. Ezenkívül lesznek ívek Arad megyében minden szolgabírói hivatalnál, s egyes nagyobb községek-előjáróinál, Aradon az alispáni és polgárnagyi hivataloknál s minden pénzüintézetnél. Az aláírás csak február 10-éig lesz nyitva.

Oroszország külkereskedelme 1869-ben. Az orosz keresk. miniszterium vámosztálya most tette közzé a statisztikai kimutatásokat Oroszország külkereskedelméről Európa országaival 1869-ben. E hivatalos közleményből, mely az 1869 jan. 1-jén életbelépett ujosor vámrászabályzat által kiváló érdeket nyer, közöljük a következő főbb adatokat: Oroszország árucseréje az európai országokkal és Finnlanddal a be- és kivitelben 580.608,939 rubel értéket képviselt. Ez összegből 62.183,000 rubelnyi jelentékeny növekedés mutatkozik 1868-hoz s 235 millió rubelnyi a mege-lőzött 10 évi időszak átlagához képest. A kivitel értéke 256.507,762 rubel volt, vagyis 18 és fél millióval kevesebb, mint 1868-ban; a bevétel értéke 324.101,177 rubel, vagyis a megelőzőtt évhez képest 79.676,000 rubellel több.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 14-kén 5% Metalliques 100 frt 57.65. Kamat — 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt 66.75. 1860. Kölcsön 94.80. Bankrészvény 740. Hitelintézeti részvény 200 frt. 249.20. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/4. kr. 124.10. Ezüst 121.75. Cs. kir. arany 5.87. Napoleondor 9.96

Urbéri kötvények: Magyarországi 77.57. Temesi 76.50 Erdélyi 74.75. Horváthországi 83.—.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Hallatlan olcsó árak.

(16)

Fársangi cikkek!

(4-*)

bouquet tartók,

világszerte divatos

acél- és talmi arany-ékszerek,

a melyek csillámlásukban a legvalódibb ékszerrel
vetekednek;**mindenféle álarczok,****Füzértáncz (Cotillion) jelvények,**legjobb illatszerek, szappanok, hajkenőcsök,
fogporok és pépek**a „nagy Bazár”ban**a legnagyobb választékban kiállítvák, melyek megtekintésére
tisztelttel felkéri a t. cz. n. érd. közönséget**CSAPÓ SANDOR.**

Disztes kirakat.

(15)

(2-*)

Zongorák

ujak és használtak,

különösen kaphatók:

Stutz-flügel

5 láb hosszú, legujabb szerkezettel.

Ára 400 frt.

1 kitűnő négyszög-zongora 150 frt.

1 6³/₄ oktávás-zongora . 150 frt.
és feljebb,**Triska Ferencz**

zongora készítőnél,

Kolozsivártt, hiducza 315 sz.

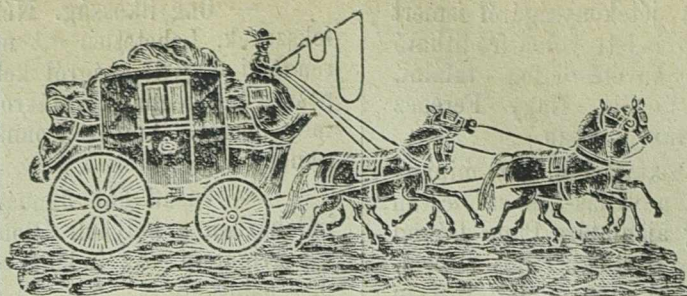
Hontalálható: d. e. 10-től 12-ig.

Használt zongorákat vesz és
becserél.**Karvázy Gyula****KOLOZSVÁRTT****főtéren levő csemege üzletében****kaphatók:**

Pástétom	1 kis doboz	4 ft.	
"	1 nagy "	9 ft	
Strachino	1 font	—	96 kr.
Chester	" "	1 ft.	60 kr.
Eidami	" "	—	96 kr.
Neufchatel	1 darab	—	20 "
Fromage de Brie	1 font	—	96 "
Ementhaler	" "	—	80 "
Groi	" "	—	48 "
Braunschweigi kolbász	" "	1 ft	60 kr.
Sonka	" "	1 "	20 "
Nyelv	" "	1 "	20 "
Mortadella di Bologna	" "	1 "	40 "
Szarvasgomba kolbász	" "	1 "	20 "
Franczia gyümölcs elegy	1 font	2 "	80 "
" " kajszibarack	" "	2 "	80 "
" " Renglot	" "	2 "	80 "
" " cseresznye	" "	2 "	80 "
Legfinomabb befőttek	1 üveg		
55 kr 60 kr és		1 ft	20 kr.
Ceyloni narancs zöld	1 font	2 "	40 "
" " sárga	" "	2 "	80 "
Görcei gyümölcs	" "	1 "	20 "
Birsalma sajt	" "	1 "	20 "
Török puliszka	" "	1 "	40 "
Karlsbadi ostya mogoróval	1 darab		3 "
" " vanilliával	" "		6 "
" " csokoládéval	" "		6 "
Osztriga (Austern) e hó 12-től fogva kapható.			

(26)

3-*

(18)

(2-3)

BIASINI**gyorskocsijai Kolozsivárról indulnak
mindennap**

Szamosujvár és Dézsre reggeli 6 órakor.
Dézsről Szamosujváron keresztül **Ko-**
lozsivarra is MINDENNAP indul déli 1 óra-
 kor. Egy hely ára 30 font szabad podgyászszal **Ko-**
lozsivárról Dézsre 3 frt 20 kr. Ko-
lozsivárról Szamosujvárig 2 frt 40.
 Felvételi irodák **Kolozsivártt** Biasini szállodában,
Dézsre Krémer János ur kereskedése, és a **Ve-**
resfogadóban, a honnan az elindulás történik,
Szamosujvárt Bergitán és Nik kereskedésében.
 Kolozsivár és Dézs között az egész vonalon bár mily
 nagyságu pakéták gyorsan és olcsón elszállíttatnak.

Kolozsivártt, január 8-kán, 1871.

Biasini gyorsutazási intézete
igazgatósága.**Figyelemreméltó.**

Van szerencsém a t. cz. nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a
 jelen **FARSANGI** idényre **Férfi divat üzletében** megérkez-
 tek a legujabb divatu **Masina Cylinder kalapok** nagy választék-
 ban, **nyakkendők**, több mint nyoltzvan féle állásu **Gallérok** és
Kézlelők, igen finum kivartott elejű **Férfi Ingek**, **Báli férfi-Női**
 és **Gyermek** kesztyűk, feltűnő oltsó árban.

1. pár **Női három Gambu fehér kesztyű** csak **1 frt. 15 kr.**
 1 pár **Férfi fehér és Szalmaszin kesztyű** **1 " — "**
 1 pár **gyermek kesztyű** **— " 70 "**

Kovács Károly,

(23)

2-3

főtér Frölichház

Kolozsivártt **Stein J. Pesten Mach és Stein**
könyvkereskedésében kapható:**Deák Ferencz-Adomák.**

Ára 1 frt 20 kr.

Kemény Zsigmond tanulmányai.

Kiadja Gyulai Pál. 2 kötet. Ára 4 frt 60.

Tompa Mihály összegyűjtött költeményei.

Kiadták barátai. 6 kötet.

Füzve 7 frt 20. Diszkötésben 12 frt.

LOTHAIR.

Regény. Irta Disraeli B. 2 kötet. Ára 5 frt.

Lecoqu-ur Orcivalban.

Regény. Irta Gaborian Emil. 3 kötet. 3 frt.

Szépirodalmi dolgozatok és szónoklatok a forrada-
lom előtt és után.

Irta Szemere Bertalan. Ára 2 frt.

Elbeszélések

Beöthy Zsoltól. 8-rét, 259 lap. Ára kötve 1 frt. 60 kr.

Gr. Széchenyi István**„BLICK”-jének magyar fordítása.**Közli **K. PAPP MIKLÓS.**

Három kötet. Ára 3 frt.

Karaffa és az eperjesi vértörvényszék.

Történeti korrajz. Irta K. PAPP MIKLÓS.

Második bővített és javított kiadás. 2 kötet. Ára 2 frt.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel Stein Jánosnál.